

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: O. D.
st. příslušnost X
trvale bytem X

zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10
proti

žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2022, č.j. CPR-31543-2/ČJ-2021-930310-V242

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2022, č.j. CPR-31543-2/ČJ-2021-930310-V242, **s e z r u š u j e** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **j e p o v i n n a** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **4114 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Petra Novotného, advokáta Archangelská 1, 100 00 Praha 10.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2022, č.j. CPR-31543-2/ČJ-2021-930310-V242 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Odboru cizinecké policie (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 5. 10. 2021, č. j. KRPZ-87897-22/ČJ-2021-150026-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o správním vyhoštění“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o pobytu cizinců“ nebo „ZPC“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dobu 6 měsíců. Počátek doby, po kterou nelze umožnit žalobci vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování. Ve smyslu ustanovení § 179 ZPC bylo stanoveno, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování a žalobci byla stanovena doba k vycestování z území členských států EU do 10 dnů od nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná vyložila, že citované ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 ZPC bylo aplikováno na základě zjištění, že žalobce zde pracuje nelegálně (bez povolení k zaměstnání).
4. Žalovaná dále shrnula obsah odvolání a uvedla, že přezkoumala prvostupňové rozhodnutí v rozsahu požadovaném správním řádem, přičemž vycházela z podkladů založených ve správním spisu.
5. V první řadě žalovaná uvedla, že bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce pracoval v ČR bez povolení k zaměstnání, ačkoliv je toto povolení podmínkou k zaměstnání. Pokud žalobce namítal, že se nejednalo o výkon nelegální práce, jelikož nepracoval, ale byl u svého bývalého zaměstnavatele pouze na návštěvě, žalovaná se s tím neztotožnila.
6. V případě žalobce se jednalo o zaměstnání i přesto, že k němu žalobce nedisponoval žádnou pracovní smlouvou, dohodou o provedení práce či dohodou o pracovní činnosti, neboť pracovní činnost se posuzuje výlučně podle jejího skutečného charakteru a pouhý nedostatek formy by umožňoval obcházení zákona zastíráním skutečné povahy práce. Pracovní činnost se posuzuje výlučně podle jejího skutečného charakteru a pouhý nedostatek formy by umožňoval obcházení zákona zastíráním skutečné povahy práce. Žalobce navíc nevystupoval ani jako osoba samostatně výdělečně činná, ale jako osoba na svém zaměstnavateli závislá. Tato fakta se opírají o dokazování provedené prvostupňovým orgánem.

7. Při výsledku žalobce uvedl, že na pracovní činnosti v obci Koryčany se domluvil se svým zaměstnavatelem panem M. Žádnou smlouvu s ním nepodepsal, vše bylo domluveno ústně. Za odvedenou práci měl přislíbenou finanční odměnu ve výši 100 Kč na hodinu a ubytování zdarma. Na staveništi, kde byl kontrolován hlídkou cizinecké policie, pracoval druhý den. Prvostupňový orgán dospěl ke správnému závěru, že žalobce vykonával pracovní činnost bez povolení k zaměstnání a toto zjištění bylo dostatečně v prvostupňovém rozhodnutí odůvodněno.
8. Dále žalobce nesouhlasil se závěrem prvostupňového orgánu o možnosti vycestovat do své domovské vlasti na Ukrajinu. Prvostupňový orgán si nevyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra z důvodu, že žalobce neuvedla v rámci správního řízení o vyhoštění žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena skutečnému nebezpečí podle ustanovení § 179 ZPC. Zmíněný konflikt na Ukrajině rozhodně nepostihuje celou Ukrajinu, ale jen jihovýchodní oblasti (Doněcká, Luhanská oblast a Krym). Sám žalobce přitom do protokolu prohlásil, že mu nejsou známy žádné překážky, které by mu bránily v návratu na Ukrajinu, a nebude tam ničím ohrožen a je ochoten vycestovat zpět. S ohledem na to, že žalobce tvrzené nebezpečí vážné újmy v případě návratu do domovské země neprokázal a jeho tvrzení byla zcela obecná, žalovaná vyhodnotila tuto námitku jako nedůvodnou.
9. Dále žalovaná odkázala na ustanovení § 179 odst. 1, 2 ZPC a uvedla, že nenalezla žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Nebyly tedy shledány žádné důvody ve smyslu ustanovení § 179 ZPC, které by znemožňovaly její vycestování na Ukrajinu. Stejně tak nebyl shledán žádný závažný zásah do soukromého a rodinného života žalobce.

III. Žaloba

10. Žalobce v rozporu se závěry napadeného rozhodnutí poukazuje na fakt, že uložené správní vyhoštění je založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci. Nejednalo se o výkon nelegální práce, neboť žalobce zde byl na návštěvě u svého bývalého zaměstnavatele, když byl navštívit pana P. M. Bývalým zaměstnavatelem byla společnost PACHOMYY s.r.o., se sídlem Nádražní 1750/19, Mělník. Nebyly tedy dány důvody pro uložení správního vyhoštění.
11. Žalobce dále zdůrazňuje, že absolutně nesouhlasí se závěrem žalovaného o možnosti vycestovat do své domovské vlasti, tj. na Ukrajinu. Důvodem tohoto nesouhlasu je fakt, že v jeho domovské vlasti na Ukrajině v současné době probíhá dlouhodobý vnitrostátní válečný konflikt. Žalobce je přesvědčen, že tento ozbrojený vnitrostátní konflikt v současnosti nepolevuje na intenzitě, neboť jsou i v posledních dnech neustále hlášeny přestřelky, a to včetně mrtvých mezi příslušníky vojenských jednotek, ale také mezi civilním obyvatelstvem.
12. Žalobce upozorňuje i na vojenskou konfrontaci Ukrajiny s Ruskou federací v Azovském moři, která proběhla v nedávné minulosti a jejíž důsledky jsou patrné dodnes nárůstem napětí se sousední Ruskou federací, která shromažďuje velké množství vojáků u společné hranice a hrozí přímou vojenskou intervencí na území Ukrajiny. Žalobce proto zdůrazňuje, že aktuální vývoj vnitrostátního ozbrojeného konfliktu v jeho domovské zemi nepolevuje v poslední době na intenzitě, naopak se hovoří o blížící se otevřené válce s Ruskou federací.

13. Z Informací OAMP jednoznačně vyplývá, že situace v oblasti Krymu a na celém východě Ukrajiny je neustále velmi špatná, neboť incidenty se soustřeďují na hranice mezi územím ovládaným povstalcí a vládními jednotkami v Doněcké a Luhanské oblasti. Převážně na tomto území se rebelové samozvaných republik Doněcké a Luhanské dopouštějí činů kvalifikovaných jako válečné zločiny včetně mučení nebo mimosoudních poprav. Je tak zcela jisté, že se po několika letech konfliktu v samozvaných republikách vytvořilo prostředí nestability, nejistoty a beztrestnosti značně dopadající na civilní obyvatelstvo, a to v rámci celé Ukrajiny.
14. Žalobce je proto přesvědčen o nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí, a proto navrhl jeho zrušení a vrácení žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

15. Ve svém vyjádření ze dne 21. 2. 2022 žalovaná uvedla, že je přesvědčena o zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Vypořádala s v něm podrobně i s otázkou přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života žalobce podle ustanovení § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. v návaznosti na ustanovení § 174a citovaného zákona. Délka uloženého správního vyhoštění byla stanovena v zákonném rozpětí. Od správního vyhoštění nelze v daném případě upustit, a proto jde o přiměřené opatření. Proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
17. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
18. Ze **správního spisu** žalované a prvostupňového orgánu vyplývá, že žalobce byl dne 31. 8. 2021 v rámci pobytové kontroly na adrese X kontrolován, kterak v pracovní oděvu prováděl v domě stavební práce, konkrétně natahování vnitřních omítek. Na výzvu prokázal svou totožnost cestovním e-dokladem Ukrajiny s vyznačeným národním vízem typu D Polské republiky platným ode dne 15. 7. 2021 do dne 12. 5. 2021. Kontrolou tohoto dokladu bylo zjištěno, že žalobce dne 16. 7. 2021 vstoupil na území Polské republiky. Žalobce uvedl, že druhý den pracuje pro zaměstnavatele pana P. M., který mu dává pracovní úkoly i odměňuje.
19. Při výslechu dne 31. 8. 2021 tyto skutečnosti žalobce potvrdil a uvedl, že pro pana M. pracoval již dříve v Mělníku na pokládce chodníků. Měl tehdy pracovat ovšem pro firmu Neuman v Mělníku, pro kterou zprostředkovával zaměstnance pan M. O firmě PACHOMYY, s.r.o. žalobce nikdy neslyšel a nikoho z této firmy nezná. Byl konfrontován s obsahem pracovního povolení k tomuto zaměstnavateli. Potvrdil, že ho vždy vyplácel pan M. Do ČR přicestoval dne 27. 8. 2021, když předtím byl v Polsku na sběru ovoce. V Koryčanech pracoval pouze dva dny, přičemž měl domluvenu odměnu 100 Kč na hodinu a ubytování zdarma. Výhledově má jet za dva týdny na Slovensko, kde bude čekat na udělení pobytu dle instrukcí pana M. Žalobce uvedl k dotazu policie,

že si je vědom toho, že jeho pracovní činnost je nelegální, neboť potřebuje kromě víza též povolení k zaměstnání.

20. Ohledně poměrů na Ukrajině žalobce při výsledku uvedl, že je ho poslední pobyt byl v obci Dubove, Tiachivkyy rajon, Zakarpatská oblast, kde má též rodinu. Uvedl, že odjede zpět do vlasti dne 5. 9. 2021. Neexistuje žádný závažný důvod, proč by se nemohl vrátit na Ukrajinu.
21. Ve spisu je založena kopie cestovního dokladu Ukrajiny s kopií polského národního víza na 180 dnů typu D s vícenásobným počtem vstupů platným od 15. 7. 2021 do dne 12. 5. 2022, jakož i výpis z registru Úřadu práce ČR, z něhož plyne, že naposledy platné povolení k zaměstnání měl pro zaměstnavatele PACHOMYY, s.r.o. v období 15. 2. 2021 do 15. 5. 2021 pro práci v oboru výstavby budov, místo – Praha.
22. V odvolání ze dne 16. 10. 2021 proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce opět poukázal na vnitrostátní konflikt na Ukrajině s tím, že zasahuje značně civilní obyvatelstvo. Poukázal též na nárůst napětí se sousední Ruskou federací. Následně bylo až dne 1. 2. 2022 vydáno napadené rozhodnutí o odvolání.
23. Žaloba je zčásti důvodná.
24. Krajský soud nejprve považuje za vhodné shrnout aplikovanou právní úpravu správního vyhoštění. Podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 ZPC platí, že *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ nebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval.*

A) Námítky proti uložení správního vyhoštění

25. Krajský soud se nejprve zabýval poměrně kusou argumentací žalobce směřující proti důvodům pro uložení správního vyhoštění dle citovaných ustanovení ZPC. Pokud žalobce namítl, že mu správní vyhoštění nemělo být vůbec uloženo, neboť byl v době kontroly cizinecké policie pouze na návštěvě u bývalého zaměstnavatele, pak toto tvrzení nemá oporu ve skutkové verzi prezentované žalobcem v průběhu prvostupňového řízení o uložení správního vyhoštění. Sám žalobce tam opakovaně (při kontrole i při výsledku) připustil, že na kontrolované adrese pracuje pro pana M. za smlouvenou odměnu 100 Kč na hodinu a navíc bezplatné ubytování.
26. Tvrzením, že zde byl žalobce pouze na „návštěvě“, lze vzhledem k prokázaným okolnostem jednání žalobce považovat za zcela účelové, neboť žalobce byl kontrolován při výkonu práce stavebního dělníka, kterou měl vykonávat pro pana P. M. Skutečný charakter závislé práce je zde zcela zřejmý. Lze proto uzavřít, že činnost žalobce pro pana M. naplňovala téměř ve všech ohledech znaky závislé práce ve smyslu ust. § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Závěry žalované jsou tedy zcela podloženy a přezkoumatelné.
27. Ve správním řízení pak bylo dostatečně spolehlivě prokázáno, že žalobce v inkriminované době a pro předmětnou práci neměl povolení k zaměstnání, což ani netvrdil. Krajský soud pak podotýká, že je mu z jeho rozhodovací činnosti

v obdobných kauzách známa jak osoba pana P. M. coby zprostředkovatele zaměstnání pro ukrajinské občany, tak i společnost PACHOMYY, s.r.o., pro kterou měl dříve žalobce na území ČR povolení k zaměstnání (viz kupř. rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 11. 2020, č. j. 33 A 53/2020 – 22).

28. Krajský soud nemá žádné pochybnosti o tom, že závěry žalované i prvostupňového orgánu stran charakteru provozované pracovní činnosti jsou správné a jsou dostatečně podloženy ve spisovém materiálu.

B) Důvody znemožňující vycestování žalobce

29. Následně krajský soud vyhodnotil námitky směřující proti závěru žalované, že vycestování do země původu je pro žalobce možné. V tomto ohledu krajský soud shledal pochybení žalované, které spočívá v následujících okolnostech.
30. Je třeba říci, že žalobce v průběhu správního řízení namítal ve svém odvolání, že jeho vycestování na Ukrajinu není možné, přičemž poukazoval na situaci v oblasti jihovýchodní Ukrajiny, kde podle jejího názoru probíhá ozbrojený konflikt s proruskými separatisty, který ohrožuje civilisty. K tomu se také váže argumentace žalované, která se věnovala pouze tomuto konfliktu, který nepovažovala za totální. Dále je zapotřebí uvést, že žalovaná si nevyžádala před vydáním prvostupňového rozhodnutí ani před vydáním napadeného rozhodnutí závazné stanovisko Ministerstva vnitra k otázce vycestování.
31. Podle ustanovení § 120a odst. 1 ZPC platí, že policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); to neplatí podle písm. b) tehdy, pochází-li cizinec z bezpečné země původu podle jiného právního předpisu a neuvedl-li skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179.
32. Podle ustanovení § 179 odst. 1 a 2 ZPC platí, že *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*
33. Žalovaná zdůvodnila svůj postup ohledně hodnocení důvodů bránících vycestování žalobce právě tím, že Ukrajina je na seznamu bezpečných zemí původu, přičemž žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mu hrozilo skutečné nebezpečí při návratu do země původu. Je zřejmé, že žalobce pochází ze západní Ukrajiny (Zakarpatská oblast), což je oblast, která nebyla konfliktem na jihovýchodě Ukrajiny (Krym, Doněcká a Luhanská oblast) nikterak zasažena.
34. K tomu se však žalovaná vyjádřila v napadeném rozhodnutí pouze zcela paušálně s tím, že veškeré argumenty se týkaly pouze konfliktu na jihovýchodě Ukrajiny. Krajský soud však nepřehlédl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno teprve dne 1. 2. 2022, přičemž vycházelo z tvrzení žalobce, který uvedl při výsledku v prvostupňovém řízení dne 31. 8. 2021. Tam skutečně uvedl, že mu žádné nebezpečí v případě vycestování do země původu nehrozí. Mezi výpovědi žalobce v řízení o uložení správního vyhoštění a okamžikem rozhodování žalované tedy vznikl poměrně značný časový odstup, který by vzhledem k událostem v dotčeném regionu (postupné přípravě sil Ruské federace na

válku s Ukrajinou a z toho plynoucí zvyšování bezpečnostní hrozby) mohl mít zásadní význam.

35. Krajský soud v předmětné věci rozumí tomu, že ani za změny bezpečnostní situace v regionu, k níž v mezidobě zcela zjevně došlo, zřejmě nebylo možno předvídat, že by se žalobce nemohl vrátit do Zakarpatské oblasti (Dubové), odkud pochází. Žalovaná však v napadeném rozhodnutí nezohlednila aktuální vývoj situace v zemi původu žalobce. Navíc zcela formalisticky vycházela z toho, že Ukrajina je zařazena pro účely posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany na seznamu bezpečných zemí původu (vyhl. č. 328/2015 Sb.), a poté z tvrzení žalobce, která jsou ve vztahu k datu vydání napadeného rozhodnutí opřena o neaktuální představu žalobce o situaci na Ukrajině. Krajský soud připomíná, že je povinností žalované zkoumat případné důvody znemožňující vycestování cizince nejen k datu vydání rozhodnutí o vyhoštění cizince, ale dokonce i po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (srov. § 120a odst. 2 ZPC).
36. V předmětné věci je nabíledni, že za tuto dobu došlo v ukrajinsko-ruských vztazích k poměrně dynamickému vývoji, který graduje v současné době mezinárodním společenstvím jasně uznaným totálním válečným konfliktem mezi Ruskou federací a Ukrajinou. Tyto skutečnosti samozřejmě nebyly zjevné v době vydání prvostupňového rozhodnutí, nicméně v průběhu odvolacího řízení musely být vzaty v potaz (shromažďování vojenských sil u hranic Ukrajiny, vojenské cvičení atd.). Aktuální vývoj konfliktu ukazuje, že boje probíhají i na západě Ukrajiny (město Lvov) a nelze ani tuto oblast Ukrajiny považovat za bezpečnou (Lvov nepanikaří, ale připravuje se na nejhorší. Poplach zní pořád, popisuje reportér - Aktuálně.cz (aktualne.cz)).
37. Z hlediska uplatnění zásady nenavrácení, která je promítnuta do tzv. návratové směrnice (čl. 5) i do vnitrostátního pojetí institutu důvodů znemožňujících vycestování (§ 179 ZPC), je pak třeba v případě zásadní změny poměrů reflektovat i nové skutečnosti, k nimž došlo až po vydání napadeného rozhodnutí žalované. Požadavek na úplný soudní přezkum rozhodnutí ex nunc dovodil Evropský soud pro lidská práva obecněji pro případy, kdy by mohlo dojít k porušení principu *non-refoulement* také v rámci jiného řízení než řízení ve věci mezinárodní ochrany (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 3. 2016 ve věci *F. G. proti Švédsku*, stížnost č. 43611/11, odst. 111–116). Tedy i v případech, kdy bude zjištěno a osvědčeno riziko porušení čl. 2 a 3 Evropské úmluvy např. v řízení ve věci správního vyhoštění.
38. Nynější situace na Ukrajině je bezprecedentní, což je skutečnost obecně známá (srov. citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 – 31). Na Ukrajině probíhají intenzivní boje, milióny ukrajinských uprchlíků již dorazily do Evropy či jsou na cestě. Boje se neomezují na určité oblasti, ale dotýkají se velké části území Ukrajiny, včetně hlavního města Kyjeva.
39. Krajský soud je toho názoru, že část rozhodnutí týkající se uložení povinnosti vycestovat z území ČR a členských států EU ve spojení s výrokem o existenci či neexistenci důvodů znemožňujících vycestování je třeba podřídít ve zvláště odůvodněných případech režimu přezkumu dle skutkového stavu ke dni vydání rozsudku (ex nunc) – viz k tomu obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 3. 2022, č.j. 22 A 8/2022 - 42.

40. Krajský soud tedy shrnuje, že žalovaná jednak pochybila při zjišťování skutkového stavu věci ve vztahu k důvodům znemožňujícím vycestování cizince, pokud v odvolacím řízení bez dalšího vycházela z tvrzení žalobce, která vycházela ze situace téměř pět měsíců staré, které vůbec nekonfrontovala s aktuální bezpečnostní situací v regionu. Jak krajský soud již opakovaně dovodil, v případě pochybností o tom, zda je země původu bezpečná, je třeba požádat v řízení o vydání závazného stanoviska k vycestování cizince (§ 120a ZPC). Skutkový stav je třeba zjistit ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu bez důvodných pochybností k datu vydání správního rozhodnutí, přičemž správní soud takto zjištěný skutkový stav přezkoumává (§ 75 odst. 1 s.ř.s.)
41. Další důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ve vztahu k důvodům znemožňujícím vycestování spočívá v obecně známé aktuální situaci na Ukrajině, včetně její západní – dříve bezpečné – části (Zakarpatská oblast). Krajský soud poznamenává, že judikatura správních soudů již tento válečný konflikt zohlednila velmi zásadně ve věcech mezinárodní ochrany, kdy Ukrajina již není a nemůže být vnímána jako bezpečná země původu ve smyslu tzv. procedurální směrnice a ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu (srov. k tomu rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 2. 3. 2022, č. j. 41 Az 2/2002- 13, přístupný na www.nssoud.cz).
42. Napadené rozhodnutí v rozsahu týkající se důvodů znemožňujících vycestování žalobce zpět na Ukrajinu tedy neobstojí z obou pohledů na věc, ať již v důsledku procesního pochybení žalované ve vztahu k postupné změně okolností, anebo při zohlednění aktuální situace probíhajícího válečného konfliktu na Ukrajině.
43. Napadené rozhodnutí je tedy v části vypořádání důvodů znemožňujících vycestování žalobce zatíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, jakož i nedostatkem podkladů pro posouzení rozhodných otázek [§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.].

VII. Závěr a náklady řízení

44. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitku proti posouzení důvodu znemožňujících vycestování jako důvodnou a nezbylo mu tak, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení (výrok I.).
45. V této souvislosti krajský soud žalované ukládá, aby v navazujícím řízení v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou opětovně a v kontextu individuálních okolností případu posoudila otázku důvodů znemožňujících vycestování žalobce (§ 179 ZPC), a to podle závazného právního názoru soudu obsaženého v tomto rozsudku. Zároveň krajský soud neshledal jako nezbytné zrušení příslušné části výroku prvostupňového rozhodnutí, neboť vytýkané vady lze podle jeho přesvědčení napravit v samotném odvolacím řízení.
46. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přiznává mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobce si uplatnil náhradu nákladů právního zastoupení ve výši 8228 Kč, tedy náhradu odměny advokáta za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci a sepsání žaloby) po 3 100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za

poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce krajskému soudu rovněž doložil, že je plátcem DPH.

47. S ohledem na skutečnost, že bylo napadené rozhodnutí zrušeno pouze z důvodu nepřezkoumatelnosti posouzení důvodů znemožňujících vycestování žalobce, aniž by žaloba úspěšně zpochybnila, že byly splněny zákonem stanovené podmínky pro uložení správního vyhoštění, byl úspěch žalobce ve věci pouze částečný. Z toho důvodu byla žalobci krajským soudem přiznána náhrada pouze poloviny výše vzniklých nákladů na právní zastoupení. Celkem je tedy žalovaná povinna žalobci na nákladech řízení nahradit částku 4 114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Žalované ani v případě polovičního úspěchu ve věci nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. dubna 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce